

# Decàleg de Bones Pràctiques enfront dels reptes de la Digitalització i la Innovació en la Formació Professional

## Resum



Aquest decàleg forma part del projecte “SerFP en España: Trayectorias de éxito y valor social en la Formación Profesional (2021-2024)” ref: PID2020-112842RB-I00. L’objectiu de l’estudi és fer visible el valor de la Formació Professional (FP) a la societat, per tal de millorar-ne la imatge i el seu impacte.

Partint dels 372 centres de FP que participen en el projecte, es van seleccionar **11 caps d’estudis i coordinadors/es de centres públics de FP a Catalunya** que complissin amb una experiència mínima de 3 anys en el càrrec, assegurant una diversitat respecte a la mida dels centres, el context socioeconòmic, la varietat dels cicles formatius i la modalitat Dual o tradicional.

A totes les persones se’ls hi va consultar en una entrevista en format en línia sobre les adaptacions tecnològiques i pedagògiques realitzades al centre durant l’escenari postpandèmic, el seu valor a l’actual FP i la seva projecció en el futur.

## La Formació Professional en el context de la societat digitalitzada

La creixent digitalització de la societat ha impulsat processos de revisió i renovació en els àmbits educatius i formatius. Aquests processos han permès explorar aspectes de la pràctica educativa que avançaven tímidament fins al moment:

1. els projectes **d’innovació docent** associats no només amb els processos de digitalització sinó també amb la posada en marxa de metodologies actives, situades i autònomes,
2. a irrupció de les telepràctiques, l’ensenyament flexible i virtual, la comunicació, la col·laboració i l’avaluació amb **l’ús de les tecnologies** i la dotació tecnològica de l’alumnat, la qual cosa suposa un desenvolupament de la competència digital en el professorat i alumnat i la posada en valor de la socialització ja sigui virtual o presencial,
3. l’enfortiment del **vinclle entre els centres de FP i les empreses**, acompanyat per una nova mentalitat i una especial valoració de les competències professionals en l’era digital, la hibridesa dels processos i la importància de crear solucions entre actors locals per a problemes globals.

Tots aquests processos es segueixen consolidant i busquen aportar valor al conjunt de l’ecosistema de Formació Professional de cara al segle XXI.

## Decàleg de Bones Pràctiques

1

Capacita al professorat en l'ús de la tecnologia per a enriquir l'ensenyament i renovar l'efocament pedagògic.

2

Tria metodologies i estratègies didàctiques flexibles i innovadores.

3

Diversifica l'ús de les tecnologies per a comunicar, socialitzar i avaluar els aprenentatges.

4

Enforteix l'ecosistema de la FP, involucrant a empreses, Administració educativa, entitats educatives, ajuntaments, universitats i famílies professionals.

5

Optimitza la gestió i coordinació docent mitjançant la flexibilitat en l'ús del temps presencial i virtual.

6

Genera espais de comunicació i cooperació entre el centre formatiu i l'empresa.

7

Fomenta el paper de l'empresa com a entorn formatiu, promovent una formació integral que prepari l'alumnat per a l'entorn laboral.

8

Posa en valor la figura del tutor/a de l'empresa com a eix vertebrador entre el centre i l'empresa.

9

Incorpora les competències digitals en el currículum per adaptar la FP a les necessitats del mercat laboral.

10

Revisa permanentment el projecte educatiu per incorporar els canvis tecnològics i pedagògics impulsats en la societat.

## Conclusions

### Els reptes de la Formació Professional davant la digitalització impliquen:

- **Flexibilitzar** les opcions formatives per a respondre als desafiaments de la societat digital.
- **Formar** els futurs professionals amb capacitat d'adaptació i resiliència.
- **Ser** proactius i liderar respostes educatives davant dels reptes actuals.
- **Incloure** la innovació i les tecnologies digitals com a part de l'estratègia institucional del centre.
- **Desenvolupar** una formació tecnopedagògica per a professorat i alumnat.
- **Possibilitar** el treball conjunt i coordinat entre tots els actors implicats en la FP: centre educatiu, empresa i comunitat.
- **Aprofitar** els avantatges del temps presencial i virtual en el desenvolupament d'estratègies d'ensenyament i aprenentatge i per a la coordinació docent.

### Les veus dels i de les participants...

“Tots formem part del mateix equip: la universitat, els centres de formació professional i les empreses, tots anem a una. I l'alumne al final formarà part de l'equip”.

**(Responsable FCT - FP Dual al Col·legi de Badalona)**

“Ara ja ningú es planteja que sense noves tecnologies o sense una plataforma o sense aquestes activitats es pugui funcionar [...] Vam haver de fer-ho, hem vist que fàcil no era, però difícil tampoc, ho hem aconseguit, per tant, ja no és tan difícil. [...] Tu continues tenint les teves hores lectives, físiques, a la teva classe, i a part dels 30 que tens aquí, saps que tens altres dos per allà voltant a la núvol, que et van fent activitats, però que no els tens i que els has de tenir en compte”.

**(Coordinadora FP a l'Institut de Terrasa)**

“A nivell d'innovació educativa, hem treballat molt en el tema d'aprenentatge basat en projectes, aprenentatge basat en reptes, aprenentatge basat en casos, col·laboratiu, aprenentatge basat en problemes, el Flipped Classroom, que l'alumne es prepari prèviament, via vídeos o el que sigui, les classes abans de venir a l'escola, Design Thinking, Visual Thinking,... Treballar, sobretot, el tema de competències claus i, en definitiva, doncs que l'alumne aprengui a aprendre [...] La innovació educativa passa per ajudar als alumnes a que sàpiguen aprendre pel seu compte. El professor és un assessor, un mentor, algú que està allà fora per ajudar-te, que no sempre té tots els coneixements”.

**(Cap d'estudis en Centre de Granollers)**